

Datblygu sgiliau dwyieithrwydd myfyrwyr nyrsio

Archwiliad Sgiliau

Enw _____ Name

Grŵp _____ Cohort

Skills Audit

Developing the bilingual skills of nursing students

Cynnwys

Rhagarweiniad

Dealltwriaeth

Siarad

Darllen

Ysgrifennu

Adnoddau Iaith Gymraeg

Nodiadau

Sylwadau'r myfyriwr a'r tiwtor

Contents

Introduction

Understanding

Speaking

Reading

Writing

Welsh language resources

Notes

Student & tutor comments

3

4

6

8

10

12

13

14

Addaswyd o "Cod Ymarfer ar gyfer Penodi Staff yn unol â'r Cynllun Iaith" (Prifysgol Bangor 2008) gan RWW 17:11:09 (F5)
Adapted from "Code of Practice for Staff Appointments in accordance with the Language Scheme" (Bangor University 2008) by RWW 17.11.09 (V5)

Rhagarweiniad

Dyma eich archwiliad sgiliau chi. Cyfle i gofnodi a datblygu eich sgiliau dwyieithog fel myfyriwr nyrsio.

Sut i ddefnyddio'r archwiliad sgiliau:

- Mae 4 rhan i'r archwiliad: dealltwriaeth, siarad, darllen, ag ysgrifennu. Ar ddechrau'r cwrs ac ar ddiwedd blwyddyn 1, 2 a 3 dylech gyflwyno tystiolaeth o'ch sgiliau ar ffurf nodyn byr yn y golofn sylwadau ym mhob adran.
- Yna, ysgrifennu targedau a chynllun gweithredol o sut byddwch yn datblygu eich sgiliau dros y 12 mis nesaf, yn nodi unrhyw adnoddau fydd ei angen.
- Ar ddiwedd blwyddyn 1,2 a 3 ysgrifennwch arfarniad byr o'ch llwyddiant.
- Ar ddiwedd eich cwrs nyrsio, dylech gynnwys yr archwiliad sgiliau yn eich portffolio fel tystiolaeth i ddarpar gyflogwyr o'r sgiliau dwyieithog yr ydych wedi datblygu ar gyfer eich hymarfer.

Os oes gennych unrhyw gwestiwn, mae pob croeso i chi gysylltu â ni:

Ruth Wyn Williams, Cymrawd Dysgu Cyfrwng Cymraeg (Anabledd Dysgu) E-bost: hsse16@bangor.ac.uk Ffôn: **01248 383154**

Sharon Pierce, Darlithydd Cyfrwng Cymraeg (Cangen Oedolion) E bost hsse40@bangor.ac.uk Ffôn: **01248 388622**

Introduction

This is your skills audit. An opportunity to document and develop your bilingual skills as a student nurse.

How to use the skills audit:

- The audit has 4 sections: understanding, speaking, reading and writing. At the beginning of the course and at the end of year 1,2 and year 3 you should briefly make a note of the evidence supporting your skills in the comments column of each section.
- Then, write targets and an action plan of how you are going to develop your bilingual skills over the next 12 months, specifying any resources you think you might need.
- At the end of year 1,2 and 3 write a brief evaluation of your achievements.
- At the end of your nursing course the skills audit should be included in your portfolio as evidence for future employers that you have developed bilingual skills for practice.

If you have any questions please contact us:

Ruth Wyn Williams, Welsh Medium Teaching Fellow (Learning Disability) Email: hsse16@bangor.ac.uk Tel: **01248 383145**

Sharon Pierce, Lecturer, Welsh Medium (Adult Branch) E mail hsse40@bangor.ac.uk Tel: **01248 388622**

Dealltwriaeth Understanding

Lefelau Levels	Gofynion ieithyddol Language requirements	Dyddiad / Date			Sylwadau Comments
		Dechrau cwr Start of the course	Diwedd BI 1 End of Yr 1	Diwedd BI 2 End of Yr 2	
Mynediad Entry	Yn deall gofynion ieithyddol defnyddwyr a'u gofalgwyr. Yn deall ceisiadau ar y ffôn, e.e. Ga i siarad efo... Gallu dilyn cyfarwyddiadau syml. Demonstrates understanding of the language needs of clients and carers. Understands requests on the phone, e.g. Can I speak to... Able to follow simple instructions.				
Lefel 1 Level 1	Yn deall hanfod sgwrs Gymraeg yn y gweithle. Gallu ymateb yn briodol i gyfarwyddiadau syml ac i geisiadau syml am wybodaeth. Gallu deall cwestiwn ymarferol yn y gweithle. Understands the essence of a Welsh conversation in the work place. Can respond appropriately to simple directions and requests for information. Can understand a practical question asked in Welsh in the work place.				
Lefel 2 Level 2	Yn deall llawer iawn o'r Gymraeg yn y gweithle ac mewn rhai cyfarfodydd. Gallu deall rhediad sgwrs ar faterion cyfarwydd ac ymateb yn briodol. Gallu deall cwestiwn neu sylw – o fewn maes nyrsio. Understands much Welsh in the work place and at some meetings. Able to understand a conversation on familiar matters and respond appropriately. Can understand a question or comments - within the field of nursing.				
Lefel 3 Level 3	Dealltwriaeth gadarn o'r Gymraeg Firm understanding of Welsh.				
Lefel 4 Level 4	Dealltwriaeth arbenigol a manwl o'r Gymraeg sy'n cyfateb i ddealltwriaeth Cymry rhugl, hyfedr yn yr un sefyllfa broffesiynol neu alwedigaethol. Gallu deall popeth. Specialist and detailed understanding of Welsh corresponding to the understanding of fluent, confident speakers in the same professional or vocational area. Can understand everything.				

Dealltwriaeth Understanding

Targedau am flwyddyn 1 / Targets for year 1	Targedau am flwyddyn 2 / Targets for year 2	Targedau am flwyddyn 3 / Targets for year 3
Cynllun Gweithred blwyddyn 1 Action Plan for year 1	Cynllun Gweithred blwyddyn 2 Action Plan for year 2	Cynllun Gweithred blwyddyn 3 Action Plan for year 3
Adnoddau blwyddyn 1 / Resources Year 1	Adnoddau blwyddyn 2 / Resources Year 2	Adnoddau blwyddyn 3 / Resources Year 3
Arfarniad o'r targedau diwedd blwyddyn 1 End of year 1 evaluation of targets	Arfarniad o'r targedau diwedd blwyddyn 2 End of year 2 evaluation of targets	Arfarniad o'r targedau diwedd blwyddyn 3 End of year 3 evaluation of targets

Siarad Speaking

Lefelau Levels	Gofynion ieithyddol Language requirements	Dyddiad / Date			Sylwadau Comments
		Dechrau cwrs Start of the course	Diwedd BI 1 End of Y1	Diwedd BI 2 End of Y 2	
Mynediad Entry	Yn ynganu termau/enwau lleoedd yn gywir yn y gweithle. Yn gallu defnyddio ymadroddion syml e.e. cyfarch, y tywydd wrth sgwrsio wyneb yn wyneb. Pronounces terms/place names correctly in the work place. Can use simple phrases, e.g. greetings, the weather, in face-to-face chats.				
Lefel 1 Level 1	Yn cyfleu gwybodaeth sylfaenol, e.e. Cynorthwyo pobl i wneud dewisiadau. Yn gallu ymateb i geisiadau syml yn Gymraeg. Yn gallu cyfathrebu wyneb yn wyneb ar lefel sylfaenol, gan ddefnyddio'r gorffennol, presennol a dyfodol. Gallu ymateb yn fyr i gwestiynau sylfaenol. Conveys simple information, e.g. helping people make choices. Can respond to simple requests in Welsh. Can communicate face to face on a basic level, using past, present and future tenses. Can respond briefly to basic questions.				
Lefel 2 Level 2	Yn trafod rhai materion gwaith gyda chydweithwyr yn Gymraeg yn y gweithle. Yn gallu cynnal trafodaeth mewn cyfarfodydd wyneb yn wyneb yn rhannol yn y Gymraeg ond gan gyfeirio yn ôl at y Saesneg i drafod/adrodd gwybodaeth dechnegol. Gallu ymateb i gwestiynau sylfaenol o fewn maes nyrsio a thrafod deunydd nyrsio sylfaenol. Discusses some work issues with colleagues in Welsh in the work place. Can hold face to face discussions partly in Welsh but referring back to English to discuss/report technical information. Can respond to questions within the field of nursing and discuss basic nursing material.				
Lefel 3 Level 3	Defnyddio'r Gymraeg mewn sefyllfaoedd gwaith e.e. asesu, cyfweiliadau â client. Yn cyfrannu at gyfarfodydd yn y Gymraeg. Delio gyda ymholiadau yn hyderus yn Gymraeg. Yn deall tafodieithoedd. Yn cynnal trafodaeth yn y Gymraeg ond yn defnyddio'r Saesneg ar gyfer termau anodd neu dechnegol. Gallu ymateb i gwestiynau a thrin a thrafod deunydd nyrsio'n eithaf hyderus. Uses Welsh in work situations, e.g. assess, client interviews. Contributes to meetings in Welsh. Confidently deals with enquiries in Welsh. Understands dialects. Holds discussions in Welsh but uses English for difficult or technical terms. Can respond to questions and discuss nursing information quite confidently.				
Lefel 4 Level 4	Yn gwneud cyflwyniadau yn y Gymraeg e.e. arholiad llafar Cynnal trafodaeth yn y Gymraeg gan gynnwys termau technegol. Gallu ymateb i gwestiynau estynedig a chyflwyno a thrin a thrafod y maes nyrsio gyda'r un hyder â rhywun rhugl. Delivers presentations in Welsh e.g. viva. Holds discussions in Welsh including technical terms. Can respond to extended questions and discuss the field of nursing with the same confidence as a fluent speaker.				

Siarad Speaking

Targedau am flwyddyn 1 / Targets for year 1	Targedau am flwyddyn 2 / Targets for year 2	Targedau am flwyddyn 3 / Targets for year 3
Cynllun Gweithred blwyddyn 1 Action Plan for year 1	Cynllun Gweithred blwyddyn 2 Action Plan for year 2	Cynllun Gweithred blwyddyn 3 Action Plan for year 3
Adnoddau blwyddyn 1 / Resources Year 1	Adnoddau blwyddyn 2 / Resources Year 2	Adnoddau blwyddyn 3 / Resources Year 3
Arfarniad o'r targedau diwedd blwyddyn 1 End of year 1 evaluation of targets	Arfarniad o'r targedau diwedd blwyddyn 2 End of year 2 evaluation of targets	Arfarniad o'r targedau diwedd blwyddyn 3 End of year 3 evaluation of targets

Darllen Reading

Lefelau Levels	Gofynion ieithyddol Language requirements	Dyddiad / Date			Sylwadau Comments
		Dechrau cwr Start of the course	Diwedd Bl 1 End of Yr 1	Diwedd Bl 2 End of Yr 2	
Mynediad Entry	Ymglyfarwyddo ag orgraff yr iaith Gymraeg e.e. adnabod ch, ll, rh fel llythrennau unigol, gwybod pam mae angen hirnod ayb. Gallu adnabod geiriau unigol pwysig e.e. ar arwyddion a gallu darllen a deall brawddegau sylfaenol. Familiarises himself/herself with the orthography of the Welsh language, e.g. recognising ch, ll, rh as individual letters, knows why a circumflex is needed etc. Can recognise key words, e.g. on signs and can read and understand basic sentences.				
Lefel 1 Level 1	Gallu darllen a deall testunau byr a syml e.e. cyfarwyddiadau, negeseuon papur neu e-bost, llythyrau, ayb. Able to read and understand short and simple texts, e.g. instructions, paper or e-mail messages, letters, etc.				
Lefel 2 Level 2	Gallu darllen a deall memoranda, llythyrau a thafleuni gwybodaeth syml sy'n ymwneud â nyrsio. Able to read and understand simple memoranda, letters and information leaflets related to nursing.				
Lefel 3 Level 3	Gallu casglu gwybodaeth o adroddiadau, erthyglau ac ati a gallu ymdopi â thestunau proffesiynol. Able to gather information from various sources: reports, articles and cope with professional texts.				
Lefel 4 Level 4	Cwbl hyderus yn darllen unrhyw fath o ddeunydd Cymraeg mewn amrywiaeth o gyweiriau. Completely confident in reading any type of Welsh material in a variety of registers.				

Darllen Reading

Targedau am flwyddyn 1 / Targets for year 1	Targedau am flwyddyn 2 / Targets for year 2	Targedau am flwyddyn 3 / Targets for year 3
Cynllun Gweithred blwyddyn 1 Action Plan for year 1	Cynllun Gweithred blwyddyn 2 Action Plan for year 2	Cynllun Gweithred blwyddyn 3 Action Plan for year 3
Adnoddau blwyddyn 1 / Resources Year 1	Adnoddau blwyddyn 2 / Resources Year 2	Adnoddau blwyddyn 3 / Resources Year 3
Arfarniad o'r targedau diwedd blwyddyn 1 End of year 1 evaluation of targets	Arfarniad o'r targedau diwedd blwyddyn 2 End of year 2 evaluation of targets	Arfarniad o'r targedau diwedd blwyddyn 3 End of year 3 evaluation of targets

Ysgrifennu Writing

Lefelau Levels	Gofynion ieithyddol Language requirements	Dyddiad / Date			Sylwadau Comments
		Dechrau cwr Start of the course	Diwedd Bl 1 End of Yr 1	Diwedd Bl 2 End of Yr 2	
Mynediad Entry	Adnabod a defnyddio gwasanaethau cyfieithu. Recognise and can use translation services.				
Lefel 1 Level 1	Ysgrifennu negeseuon anffurfiol e.e. negeseuon e-bost mewnol yn Gymraeg. Writes informal messages, e.g. internal e-mail, in Welsh.				
Lefel 2 Level 2	Ysgrifennu negeseuon mwy ffurfiol. Gallu cyfrannu tuag at ysgrifennu yn y cynllun gofal. Writes more formal messages. Can contribute to writing in the care plan.				
Lefel 3 Level 3	Ysgrifennu llythyron a negeseuon e-bost ffurfiol gyda chymorth golygyddol. Gallu greu adroddiadau byr o fewn cyd-destun nyrsio. Gallu ysgrifennu cynllun gofal e.e. Portffolio cleientiaid unigol. Writes formal letters and messages in Welsh with editorial assistance. Can create short reports within the nursing context. Writes care plans e.g. individual client portfolio.				
Lefel 4 Level 4	Gallu ysgrifennu mewn sawl cywair yn hyderus e.e. Cynhyrchu pecyn/rhaglen addysgol. Able to present written information confidently using the appropriate register e.g. production of a teaching pack/programme.				

Ysgrifennu Writing

Targedau am flwyddyn 1 / Targets for year 1	Targedau am flwyddyn 2 / Targets for year 2	Targedau am flwyddyn 3 / Targets for year 3
Cynllun Gweithred blwyddyn 1 Action Plan for year 1	Cynllun Gweithred blwyddyn 2 Action Plan for year 2	Cynllun Gweithred blwyddyn 3 Action Plan for year 3
Adnoddau blwyddyn 1 / Resources Year 1	Adnoddau blwyddyn 2 / Resources Year 2	Adnoddau blwyddyn 3 / Resources Year 3
Arfarniad o'r targedau diwedd blwyddyn 1 End of year 1 evaluation of targets	Arfarniad o'r targedau diwedd blwyddyn 2 End of year 2 evaluation of targets	Arfarniad o'r targedau diwedd blwyddyn 3 End of year 3 evaluation of targets

Adnoddau Iaith Gymraeg ar gyfer Myfyrwyr Gofal Iechyd *Welsh Language Resources for Healthcare Students*

Termau / Terms

- Prys D (ed) (2005) **Termau Gofal Iechyd Pobl Hyn / Terms in the Healthcare of Older People**. PCB ac Bwrdd Iechyd Lleol Sir y Fflint / UWB & Fflint Local Health Board. Yr Wyddgrug / Mold.
- Spencer L., Edwards M., Prys D. & Thomas E. (2004) **Geiriadur Termau Seicoleg / Dictionary of Terms for Psychology**. PCB / UWB, Bangor.
- Prys D., Roberts G. & Paden L. (ed) (2004) **Geiriadur Bydwregeidd Bailliere: Welsh adaptation of Bailliere's Midwives Dictionary**. PCB / UWB, Bangor.
- Prys D. (ed) (2002) **Termau Iechyd Meddwl Plant a Phobl Ifanc / Child and Adolescent Mental Health Terms**. PCB ac Bwrdd Iechyd Lleol Sir y Fflint / UWB & Fflint Local Health Board. Yr Wyddgrug / Mold.
- Prys D. (ed) (2001) **Termau Bydwreigiaeth / Midwifery Terms** PCB / UWB, Bangor.
- Prys D. (ed) (2000) **Termau Gwaith a Gofal Cymdeithasol / Social Work and Social Care Terms** CCETSW Cymru, Caerdydd.
- Prys D. (ed) (2000) **Termau Hybu Iechyd / Health Promotion Terms** PCB ac AIGC / UWB & NWA. Yr Wyddgrug / Mold.
- Roberts G. & Prys D. (1997) **Termau Nyrsio a Bydwreigiaeth / Nursing and Midwifery Terms**. PCB / UWB, Bangor.
- Termau Meddygol** (1986) Gwasg Prifysgol Cymru, Caerdydd.
- Williams L. & Prys P., (2001) **Anabledd ac Iaith: Canllawiau defnyddio terminoleg anabledd / Disability and Language: Guidelines for the use of disability terms Anabledd Cymru**. Caerdydd.

Geiriaduron / Dictionaries

- Griffiths B & Jones D G (1995) **The Welsh Academy English-Welsh Dictionary** University of Wales Press, Caerdydd.
- Gruffudd H (1998) **Welsh Learners' Dictionary** Gwasg y Lolfa, Llandysul.
- Hughes J E (1999) **Gair i Glaf : An English-Welsh Phrasebook for Health Care Professionals**.
- Williams S. (1997) **Y Geiriadur Mawr** Gwasg Gomer.

Llyfrau Gramadeg Gymraeg / Welsh Grammar Text

- Hughes J E (1997) **Canllawiau Iaith a Chymorth Sillafu** Gwasg Gomer, Llandysul
- Hughes J E (1998) **Canllawiau Ysgrifennu Gymraeg** Gwasg Gomer, Llandysul.
- Williams C (1999) **Cymraeg Clir**. Canolfan Bedwyr, PCB/UWB.

Meddalwedd / Software

- Cysgliad: CySill** – Cywirwr sillafu a gramadeg / spellchecker and grammar check & **CysGair** – Geiriadur electronig Gymraeg-Saesneg a Saesneg-Cymraeg / Welsh-English and English-Welsh electronic dictionary
- CYMARFER** – Pecyn gloywi iaith rhyngweithiol / Interactive language refresher pack.
- To Bach v2** - Mae To Bach yn rhaglen wasanaethu syml sy'n ei gwneud hi'n haws teipio nodau Cymraeg ar fyselfwrdd / To Bach is a utility that makes it easier to type Welsh characters on a keyboard.

Safleoedd We / Web sites

- LLAIS:** <http://www.llais.org/>
- Welsh Language Board / Bwrdd yr Iaith Gymraeg:** <http://www.byig-wlb.org.uk/Pages/Hafan.aspx>
- Y Termiadur:** http://geiriadur.bangor.ac.uk/termiadur/index_cy.html
- Ieithgi:** <http://www.bbc.co.uk/cymru/ieithgi>

Sylwadau'r Myfyriwr:

Student Comments:

Hunanwerthusiad diwedd y cwrs

End of course self-evaluation

Dealltwriaeth / Understanding

Siarad / Speaking

Darllen / Reading

Ysgrifennu / Writing

Sylwadau'r Tiwtor / Tutor Comments

Llofnod Tiwtor / Tutor's signature _____

Llofnod Myfyriwr / Student's Signature _____

Dyddiad / Date _____